REZOLUCIJA (EU) 2023/1881 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 10. svibnja 2023.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) za financijsku godinu 2021.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za sigurnost hrane za financijsku godinu 2021.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0131/2023),

A. budući da je prema Izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) konačni proračun Europske agencije za sigurnost hrane („Agencija") za financijsku godinu 2021. iznosio 129 179 801,95 EUR, što je povećanje od 25,39 % u odnosu na 2020. godinu, prvenstveno zbog dodatnih sredstava dodijeljenih u kontekstu Uredbe (EU) 2019/1381 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]); budući da se proračun Agencije uglavnom financira iz proračuna Unije;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2021. („izvješće Revizorskog suda") izjavio da je dobio razumna jamstva da je godišnja računovodstvena dokumentacija Tijela pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. sa zadovoljstvom prima na znanje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2021. rezultiralo izvršenjem proračuna od 99,99 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za tu godinu, što je povećanje od 0,01 % u odnosu na 2020.; napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja za tu godinu iznosila 88,85 %, što je povećanje od 0,44 % u odnosu na 2020.;

Uspješnost

2. napominje da je plan rada Agencije za 2021. proveden u okviru Strategije za 2020., koju je upravni odbor odlučio produljiti za još jednu godinu zbog pandemije virusa SARS-CoV-2;

3. prima na znanje provedbu programa rada Agencije i dobru razinu uspješnosti postignutu u pogledu ključnih pokazatelja uspješnosti i rezultata Agencije; napominje da je Agencija 2021. revidirala svoj okvir uspješnosti i ključne pokazatelje uspješnosti kako bi se uskladila sa Strategijom Agencije za 2027., donesenom 2021., te da je provela promjene u vezi sa stupanjem na snagu Uredbe (EU) 2019/1381; nadalje, prima na znanje povećanu odgovornost Agencije prema građanima Unije nakon što je stupila na snagu i izmjena Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]); nadalje napominje da je Agencija donijela svoj programski dokument za razdoblje 2022. – 2024.;

([1]) SL C 141, 29.3.2022., str. 69.

([2]) Uredba (EU) 2019/1381 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o transparentnosti i održivosti procjene rizika EU-a u prehrambenom lancu i o izmjeni uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 1829/2003, (EZ) br. 1831/2003, (EZ) br. 2065/2003, (EZ) br. 1935/2004, (EZ) br. 1331/2008, (EZ) br. 1107/2009 i (EU) 2015/2283 te Direktive 2001/18/EZ (SL L 231, 6.9.2019., str. 1.).

([3]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

4. napominje da je ukidanje prioriteta nekih aktivnosti koje su prvotno bile planirane kako bi Agencija bila spremna za promjene povezane s Uredbom (EU) 2019/1381 dovelo do zaostataka prenesenih u 2021., što je uzrokovalo kašnjenja u povećanju učinkovitosti; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o razvoju događaja u tom pogledu;

5. pozdravlja napore koje je Agencija poduzela kako bi ojačala svoju suradnju s drugim agencijama Unije, s posebnim naglaskom na dva aspekta, dijeljenju bespovratnih sredstava i potrebama javne nabave kako bi se omogućilo utvrđivanje postupaka zajedničke javne nabave i dijeljenje tehnologija i resursa za prilagodbu zajedničkih IT rješenja; napominje posebno da je Agencija poduzela aktivnosti koordinacije zajedno s Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti, Europskom agencijom za kemikalije i Europskom agencijom za lijekove;

6. ističe da je Agencija tijekom 2021. odgovorila na 704 pitanja s pomoću znanstvenih mišljenja, tehničkih izvješća i popratnih publikacija, 81 manje od planiranih 785 odgovora;

Kadrovska politika

7. napominje da je 31. prosinca 2021. razina popunjenosti plana radnih mjesta iznosila 98,16 % te da je na 380 radna mjesta koja su odobrena u okviru proračuna Unije imenovano 5 dužnosnika i 368 privremenih djelatnika (u odnosu na 354 odobrenih radnih mjesta u 2020.); također napominje da je 2021. za Agenciju radilo 140 ugovornih djelatnika i 12 upućenih nacionalnih stručnjaka, te nadalje napominje da su Agenciji dodijeljena 33 nova radna mjesta za provedbu Uredbe (EU) 2019/1381;

8. pozdravlja rodnu ravnotežu među članovima višeg rukovodstva Agencije, u kojemu su tri od pet osoba (60 %) žene; prima na znanje rodnu ravnotežu u Upravnom odboru Agencije, u kojemu su 12 od 15 osoba (80 %) žene; prima na znanje rodnu ravnotežu među ukupnim osobljem Agencije, u kojemu su 285 od 467 osoba (61,03 %) žene;

9. pozdravlja novu strategiju Agencije o brendiranju poslodavaca, koja sadržava jasan opis njezinih prijedloga vrijednosti, kao što su, među ostalim, fleksibilni radni uvjeti i potpora premještanju, kako bi se poboljšalo ciljano širenje slobodnih radnih mjesta u nedovoljno zastupljene zemlje; prima na znanje da je Agencija planirala izraditi novu internetsku stranicu namijenjenu karijeri; napominje da Agencija osobito povećava svoju vidljivosti uz potporu Odjela za komunikaciju i partnerstvo, mreže agencija EU-a te drugih međunarodnih agencija i partnerskih organizacija; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o razvoju događaja u tom pogledu;

10. prima na znanje određena ograničenja u primjeni nedavnih pravila o radu na daljinu koja je predložila Europska komisija, a koja Agencija po analogiji primjenjuje, posebno kad je riječ o djelomičnom radu na daljinu izvan zemlje zaposlenja; izražava zabrinutost zbog činjenice da postojeća ograničena pravila o radu na daljinu u inozemstvu mogu utjecati na privlačnost Agencije pri zapošljavanju kandidata iz različitih država članica EU-a koji se žele pridružiti Agenciji; poziva na veću fleksibilnost u primjeni tih pravila, što bi pomoglo u povećanju privlačnosti Agencije i dovelo do bolje ravnoteže u pogledu državljanstva članova osoblja;

11. konstatira da Agencija raspolaže politikom za zaštitu dostojanstva osobe i za sprečavanje psihološkog i seksualnog uznemiravanja, što uključuje povjerljive savjetnike dostupne cijelom osoblju;

12. podsjeća na važnost razvoja dugoročne politike ljudskih resursa u pogledu ravnoteže između poslovnog i privatnog života, cjeloživotnog usmjeravanja i nuđenja posebnih mogućnosti osposobljavanja za razvoj karijere, rodne ravnoteže među članovima osoblja na svim razinama, rada na daljinu, prava na isključivanje, poboljšanja geografske ravnoteže kako bi se postigla odgovarajuća zastupljenost svih država članica te zapošljavanja i integracije osoba s invaliditetom kao i osiguravanja jednakog postupanja prema njima i opsežnog promicanja njihovih mogućnosti;

Javna nabava

13. napominje da je Agencija 2021. upravljala sa 116 postupaka javne nabave i da je njezin Odbor za javnu nabavu pregledao 16 spisa u cilju provjere zakonitosti i pravilnosti glavnih postupaka javne nabave prije potpisivanja predloženog ugovora; napominje da je za svih 16 predmeta Odbor za javnu nabavu u svojoj savjetodavnoj ulozi mogao uz razumno jamstvo provjeriti jesu li postupci javne nabave i ugovori koji iz njih proizlaze pravilni i zakoniti;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

14. prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine stalne napore u cilju osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa i zaštite zviždača; žali zbog toga što Agencija i dalje ne objavljuje životopise članova svoga upravnog odbora na internetu; apelira na Agenciju da poduzme mjere u tom pogledu;

15. napominje da je Agencija 2021. utvrdila 9 sukoba interesa na razini godišnjih izjava o financijskim interesima koje se odnose na vanjske stručnjake te je te sukobe riješila; napominje da je Agencija nakon ocjene izjave o financijskim interesima odlučila da neće zaposliti jednog od prethodno odabranih kandidata; nadalje napominje da je Agencija utvrdila i spriječila tri sukoba interesa na razini postupaka javne nabave i dodjele bespovratnih sredstava; poziva Agenciju da nastavi ulagati napore u utvrđivanje sukoba interesa i potencijalnih sukoba interesa i upravljanje njima te da o tome obavješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice;

16. poziva Agenciju da osigura da svi članovi uprave i savjetodavni članovi, njihovi zamjenici i drugi stručnjaci uredno podnose godišnje izjave o financijskim interesima; poziva Agenciju da osigura visoku razinu poštovanja pravila o sukobu interesa i transparentnosti u svim svojim aktivnostima;

17. napominje da je Agencija za 2022. planirala usvojiti novi pristup nakon prestanka radnog odnosa koji uključuje kriterije i postupak za prekid pristupa povjerljivim informacijama za osoblje koje napušta službu; poziva Agenciju da obavještava o napretku u tom pogledu;

18. ustraje u tomu da je potrebno uvesti sustavnija pravila o transparentnosti, nespojivosti dužnosti, sukobu interesa, nezakonitom lobiranju i rotirajućim vratima; poziva Agenciju da ojača svoje mehanizme unutarnje kontrole, među ostalim da uspostavi unutarnji mehanizam za borbu protiv korupcije;

Unutarnja kontrola

19. napominje da je Agencija provela procjenu svojih sustava unutarnje kontrole za izvještajnu godinu te je zaključila da su sve komponente i načela unutarnje kontrole općenito prisutni i da funkcioniraju kako je predviđeno; pozdravlja činjenicu da je Agencija ipak utvrdila niz mjera za daljnje jačanje upravljanja osjetljivim informacijama i za osiguravanje primjerenog upravljanja rizicima, mehanizama unutarnje kontrole za povećanje sredstava na temelju Uredbe (EU) 2019/1381;

20. napominje da je nakon što je Služba za unutarnju reviziju 2020. provela reviziju procjene i usvajanja znanstvenih rezultata u području sastojaka hrane i ambalaže opažanje provedeno i da ga Agencija smatra zaključenim;

21. napominje da je Služba za unutarnju reviziju 2021. objavila završno izvješće o postupcima javne nabave i dodjele bespovratnih sredstava u Agenciji za razdoblje 2019. – 2020.; napominje da je Služba za unutarnju reviziju zaključila da je okvir upravljanja, upravljanja rizicima i unutarnje kontrole koji je Agencija uspostavila za svoje postupke javne nabave i dodjele bespovratnih sredstava primjereno osmišljen, učinkovit i djelotvoran te stoga pruža razumno jamstvo da su ključni ciljevi unutarnje kontrole postignuti; prima na znanje da Služba za unutarnju reviziju iznijela tri preporuke; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o razvoju događaja u tom pogledu;

22. podsjeća na važnost jačanja sustavâ upravljanja i kontrole kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje Agencije; snažno ustraje u zahtjevu za učinkovitim sustavima upravljanja i kontrole kako bi se izbjegli mogući slučajevi sukoba interesa, nepostojanje ex ante/ex post kontrola, neodgovarajuće upravljanje proračunskim i pravnim obvezama te neunošenje napomena u registar iznimaka;

23. napominje da su dovršene korektivne mjere nastavne na primjedbe Revizorskog suda za 2020.; podsjeća da je potrebno dovršiti korektivne mjere u skladu s primjedbama Revizorskog suda iz 2017., posebno kako bi se ojačala neovisnost računovodstvenih službenika tako što će oni izravno odgovarati direktoru Agencije;

Digitalizacija i zelena tranzicija

24. prima na znanje razvoj događaja u području pružanja transakcijskih usluga, digitalne suradnje i tehnološkog plana Agencije; prima na znanje cilj Agencije da stvori suvremenije i prilagodljivije radno okruženje provedbom ulaganja u IT, koja su provedena u prethodnom tehnološkom planu i koja su pomogla u sprečavanju ozbiljnih poremećaja u radu Agencije tijekom pandemije bolesti COVID-19; pozdravlja projekt digitalne suradnje za poboljšanje razmjene znanja i stručnosti unutar mreža osoblja, stručnjaka i zainteresiranih strana Agencije; napominje da je projekt digitalne suradnje 2021. s 204 aktivne skupine premašio cilj od 170 aktivnih skupina za socijalnu suradnju;

25. prima na znanje primjenu informatičkog alata koji se naziva „potpuno informatičko rješenje” (complete DoI IT solution) čiji je cilj provedba aktivnosti povezanih s neovisnošću, uključujući provjeru izjava o interesima u skladu s pravilima Agencije o neovisnosti; sa zabrinutošću napominje da su se u novom informatičkom rješenju pojavili tehnički problemi koji su negativno utjecali na provedbu takvih aktivnosti; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o razvoju događaja u tom pogledu;

26. podsjeća na važnost povećanja digitalizacije Agencije u pogledu unutarnjeg djelovanja i upravljanja, ali i kako bi se ubrzala digitalizacija postupaka; naglašava da Agencija u tom pogledu i dalje treba biti proaktivna kako bi se izbjegao digitalni jaz među agencijama; skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih sigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik u pogledu sigurnosti obrađenih informacija na internetu;

27. potiče Agenciju da blisko surađuje s ENISA-om (Agencijom Europske unije za kibersigurnost) i CERT-EU-om (Timom za hitne računalne intervencije europskih institucija, tijela i agencija) te da provodi redovite procjene rizika svoje informatičke infrastrukture i osigura redovite revizije i testiranja svoje kiberobrane; predlaže da se svim zaposlenicima Agencije, među ostalim i osoblju na rukovodećim položajima, ponude redovito ažurirani programi osposobljavanja u području kibersigurnosti;

Kontinuitet poslovanja za vrijeme COVID-19 krize

28. napominje da je Agencija 2021. nastavila sa svojim aktivnostima i da je provela svoj program rada unatoč učinku pandemije bolesti COVID-19; napominje da je Agencija obustavila službena putovanja osoblja, kao i fizičke sastanke i događanja te dala prednost virtualizaciji, čime je smanjila proračun za troškove u povezanim proračunskim linijama u odnosu na financijsku godinu 2020.; nadalje napominje da je odgođen povratak osoblja u ured i da je stimuliran rad na daljinu; potiče Agenciju da iskoristi pouke iz dosadašnjih iskustava u vezi s putovanjima osoblja kako bi se na bolji način organizirali sastanci i zadaće koji bi se ubuduće mogli efikasnije održavati na daljinu umjesto uživo;

29. prima na znanje da je Agencija 2021. alat za zapošljavanje Taleo osuvremenila elektroničkim modulom za uvođenje novih zaposlenika, kojim se daje potpora uključivanju osoblja i stažista u posao te se upravlja tim uključivanjem s pomoću automatiziranog rješenja koje je dodatno prilagođeno pandemiji;

Ostale primjedbe

30. prima na znanje napore Agencije da poveća razinu osviještenosti šire javnosti o sigurnosti hrane pokretanjem svoje prve digitalne komunikacijske kampanje na razini EU-a 2021., čiji je cilj objasniti znanost na kojoj se temelji sigurnost hrane u Uniji na pristupačan način i pomoći u donošenju informiranih odluka o odabiru hrane; napominje da je kampanja provedena u partnerstvu s nadležnim tijelima država članica i izravno usmjerena na nespecijaliziranu publiku; sa zadovoljstvom prima na znanje pozitivne rezultate koji su ocijenjeni u okviru evaluacijske ankete nakon kampanje;

31. ističe da brzo odobravanje održivih dodataka hrani za životinje i održivih alternativa pesticidima ima važnu ulogu u postizanju ciljeva strategije „od polja do stola”; u tom pogledu naglašava da su dostatni kapaciteti u pogledu osoblja i njihova stručnog znanja ključni kako bi se spriječila kašnjenja u postupcima primjene i procjene za odobravanje održivih dodataka hrani za životinje i održivih alternativa pesticidima;

32. podsjeća da je 2021. Parlament usvojio 6 prigovora na uvoz genetski modificiranih usjeva za hranu i hranu za životinje; ističe da su jedan od razloga za te prigovore nedostaci u procjeni rizika koju je provelo Povjerenstvo Agencije za genetski modificirane organizme; potiče Agenciju da hitno riješi i ukloni te nedostatke;

33. skreće pozornost na trajne nedostatke u području dobrobiti životinja, a posebno, no ne i isključivo, u pogledu prijevoza živih životinja; u tom kontekstu pozdravlja pokretanje rada na cijelom nizu mandata u pogledu dobrobiti životinja, a posebno u vezi s prijevozom životinja, koji će se biti temelj novog zakonodavstva koje se razvija u tom području;

34. poziva Agenciju da nastavi razvijati sinergije (u područjima kao što su ljudski resursi, upravljanje zgradama, informatičke usluge i sigurnost), te jačati suradnju, razmjenu dobrih praksi te rasprave o područjima od zajedničkog interesa s drugim agencijama Unije s ciljem poboljšanja učinkovitosti;

35. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 10. svibnja 2023. ([4]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([4]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0190.